25-мĕш çул тухать: Хакĕ 20 пус

1943
ЯНВАРЬ
22
ЭРНЕКУН
17(6254) №

Чăваш Коммуни

Пĕтĕм тĕнчери пролетарисем, пĕрлешĕр!

ВКП(б) ОБКОМĔПЕ
ШУПАШКАР ХУЛА КОМИТЕЧĔН,
ЧАССР ВЕРХОВНЫЙ СОВЕЧĔН
ТАТА ШУПАШКАР ХУЛА СОВЕЧĔН
ХАÇАЧĔ

ЮЛАШКИ СЕХЕТРЕ

Пирĕн войскăсем Кăнтăрта Ставрополь хулине йышăнса илнĕ

Январĕн 21-мĕшĕнче ЗАКАВКАЗЬЕ фрончĕн войскисем вăйлă çапăçу хыççăн СТАВРОПОЛЬ хулине йышăнса илнĕ. Тыткăна илнĕ тата трофейăсем тытса илнĕ.

СОВИНФОРМБЮРО.

Колхозсенчи тимĕрçĕсен пархатарлă ĕçĕ

«Чăваш Коммуни» хаçатăн ĕнерхи номерĕнче Лаврентий Гордеев тимĕрçĕн çырăвĕ пичетленсе тухрĕ. Красноармейски районри «Янмурзино» колхозăн тимĕрçи Лаврентий Гордеев республикăри колхозсенчи мĕнпур тимĕрçĕсене пархатарлă ĕçе хутшăнма чĕнет. Вăл хăй «Янмурзино» колхозăн ялхуçалăх машинисене тата транспорт инвентарьне пĕтĕмĕшпех юсаса лартнă. 30 плуг, 4 сеялка тата сӳресемпе урапасем çуркуннехи ĕçе тухма хатĕр. Çакăн хыççăн Лаврентий Гордеев юлташ Байсубино ялсоветĕнчи «Жнейка», «Красноармеец», Молотов ячĕпе тăракан тата Алманчă ялсоветĕнчи «Родина» колхозсен ялхуçалăх машинисене юсама тытăннă. Гордеев юлташ çуракинчи ĕçсем пуçланиччен пурĕ 150 плуг юсаса лартма тата çак вăхăтра тимĕрçĕ ĕçне 3 çынна вĕрентсе хатĕрлеме обязательство илнĕ.

Паха, мухтава тивĕçлĕ пуçару. Колхоз тимĕрçи Лаврентий Гордеев хăйĕн ĕçне фронтри боецсем пек туса пырать. Вăл 1943 çулта пирĕн колхозсем вăрçă вăхăтне тивĕçлĕ пек пысăк тырпул туса илччĕр тесе тăрăшать. Республикăри пур тимĕрçĕсем те Гордеев юлташ примерĕпе социализмлă ăмăртăва хутшăнĕç. Колхозсенчи мĕнпур машинăсене лайăх та çирĕп юсаса çуракинче ĕçлеме хатĕрлесе лартасси—колхоз тимĕрçисен чыслă ĕçĕ пулса тăрĕ.

Пуриншĕн те паллă, хăйсен ĕçне лайăх пĕлсе ĕçленĕ тимĕрçĕсем чылайĕшĕ халĕ отечественнăй вăрçăн фрончĕсенче нимĕç захватчикĕсене хирĕç çапăçаççĕ. Колхозсен тимĕрçĕ лаççисенче ĕçлеме çĕнĕ çынсем тăчĕç. Анчах вăрçă вăхăчĕ çынсене çĕнĕлле ĕçлеме вĕрентрĕ, кирек мĕнле çĕнĕ ĕçе те хăвăртрах вĕренсе çитме хушрĕ, йывăрлăхсене çĕнтерсе пыма мобилизацилерĕ. Ĕçе халь çеç тăнă çамрăк тимĕрçĕсем те хăйсен ĕçне пултаруллăн туса пыраççĕ, ĕçре çĕнĕ майсем шыраççĕ, хастарлăн ĕçлеççĕ.

Шăхасан районĕнче 67 колхоз. Хăшпĕр колхозсенче халь тимĕрçĕ лаççисем ĕçлемеççĕ. Тимĕрçĕсем çитмеççĕ. Çавăнпа Шăхасан районĕнчи 14 тимĕрçĕ кăçал кашни колхозах вĕсен мĕнпур машинисене юсаса пама пулнă. Тимĕрçĕ Макар Емельянов, тĕслĕхрен, çак иртнĕ уйăхсенче 5 колхозăн мĕнпур ялхуçалăх машинисене юсаса панă.

Отечественнăй вăрçă инваличĕ Василий Кузьмин фронтран колхоза таврăнсанах хăйĕн ĕлĕкхи вырăнне ĕçлеме тăчĕ. Кузьмин юлташ Тельман ячĕпе тăракан тата Куйбышев ячĕпе тăракан колхозсен ялхуçалăх машинисене юсать. Нумай машинăсене вăл ĕнтĕ юсаса лартнă та. Шăхасан районĕн çĕрĕç пайĕ колхоз тимĕрçисен ĕçне лайăх организациленĕ. Çавăнпа результатсем те лайăх. Январь уйăхĕнче районри тимĕрçĕсем колхозсене 259 плуг, 116 сӳре, 20 сеялка, 19 культиватор юсаса панă.

Пысăк тухăçлă тырпул туса илес ĕç уйхирсенчи ĕçсенчен чылай маларах пуçланать. Пуян тырпул туса илес ĕçĕн ăнăçлăхне хĕллехи вăхăтра туса хатĕрлеççĕ. Малта пыракан колхозсем хĕллехи вăхăта кану вăхăчĕ тумаççĕ. Хĕл вĕсемшĕн вăйлă тырпул туса илес ĕçĕн хатĕрленӳ вăхăчĕ тата вĕренӳ вăхăчĕ пулса тăрать. Кашни колхозник, колхозница халь куллен çуракине хатĕрленес ĕçре пулмалла. Руководительсен тимсĕрлĕхне пула хăшпĕр колхозсем ялхуçалăх машинисене юсама халĕ те тытăнман, тимĕрçĕсем пур çĕртех машинăсем юсавсăр лараççĕ. Советски районра 31 тимĕрçĕ лаççи. Вĕсенчен 15—17-шĕ çеç ĕçлеççĕ. Хĕрлĕ Чутай районĕнче 54 колхоз валли 20 тимĕрçĕ пур. Анчах колхозсенче ялхуçалăх машинисене юсас ĕç питех те сӳрĕккĕн пулса пырать. 1677 плугран тата 138 сеялкăран январĕн 15-мĕшĕ тĕлне 176 плуг, 40 сеялка çеç юсанă. Сĕнтĕр районĕнчи руководительсем колхозсен тимĕрçĕ лаççисем мĕнле ĕçленипе куллен интересленмеççĕ.

Çуракине хатĕрленес ĕçе колхозсен пĕтĕм вăйне мобилизацилемелле. 1943 çулти вăйлă тырпулшăн кĕрешесси — колхозсен, машинно-тракторнăй станцисен социализмлă ăмăртăвĕн задачи. Çĕрпӳ районĕнчи «Чуваш ЦИК» колхоз членĕсем Хĕрлĕ Çар 25 çул тултарнă куна çуракине пур енĕпе те хатĕрленсе çитнипе кĕтсе илме социализмлă ăмăртăва тухрĕç. Вĕсем хăйсен çырăвĕнче республикăри пур колхозсене те Хĕрлĕ Çар 25 çул тултарнă кун тĕлне çуракине тухма хатĕрленсе çитме чĕнчĕç. Вĕсен чĕнĕвне республикăри нумай колхозсем ырласа йышăнчĕç, халь çуракине хатĕрленес ĕçе пысăк ответлăхпа туса пыраççĕ. Анчах та хăшпĕр районсенчи партипе совет организацисем «Чуваш ЦИК» колхоз членĕсен пуçарăвне халĕ те пур колхозсене те çитермен. Çуракине хатĕрленес ĕçри сӳрĕклĕхе пĕтермелле. Кашни колхозăн Хĕрлĕ Çар 25 çул тултарнă кун тĕлне çуракине тухма хатĕрленсе çитмелле.

Колхоз тимĕрçисен çуракине хатĕрленес ĕçре малти ретре пулмалла. Вĕсем хастарлăн ĕçлени çуракине иртерес ĕçĕн ăнăçлăхне чылай енчен татса парать. Кашни машина, пĕтĕм инвентарь çуракинче ĕçлеме юсавлă хатĕр пулмалла.

Ĕнер совет халăхĕ аслă Ленин вилнĕренпе вунтăхăр çул тултарнă куна паллă турĕ. Пĕтĕм халăх аслă Ленин хушса хăварнисене Сталин юлташ ертсе пынипе малашне те тӳррĕн пурнăçласа пыма кĕрешĕве тăчĕ. Колхозлă ялăн паянхи задачи — 1943 çулта тата пысăкрах тырпул туса илме хатĕрленесси, фронтпа çĕршыва иксĕлми вăйлăн пулăшса тăрасси.

Çĕмĕрле районĕнчи шкул ачисем фронта пулăшаççĕ

ÇĔМĔРЛЕ, январĕн 15-мĕшĕ. **(Хамăр корр.).** Районри шкулсенче вĕренекен ачасемпе пионерсем, Совет Союзĕнчи çамрăк патриотсен ырă пуçарăвĕпе хавхаланса, «Шумерлинский пионер» ятлă танк тума государство банкĕн районри отделенийĕнче счет уçрĕç. Паянхи куна çав счета 40.747 тенкĕ хывнă.

Çамрăк патриотсем Хĕрлĕ Çар воинĕсен çĕнтерӳллĕ кĕрешĕвĕпе мухтанаççĕ, вĕсене тивĕçлĕ пулма тăрăшаççĕ.

Пояндайкинăри туллимар вăтам шкулта вĕренекен ачасем (директорĕ Улиссова юлташ), пионерсемпе çамрăк комсомолецсем «Шумерлинский пионер» танк тума 10.030 тенкĕ укçа панă, укçа пухас ĕç малалла пырать. Çĕмĕрле хулинчи 1-мĕш номерлĕ вăтам шкулта вĕренекенсем (директорĕ Лапин юлташ) танк тума 9 пин тенкĕ, Хутарти вăтам шкулта вĕренекенсем (директорĕ Петров юлташ) 7 пин тенкĕ пухса панă.

Çак кунсенче Тăванри туллимар тăвам шкулта вĕренекенсен пухăвĕ пулса иртрĕ. Шкул коллективĕ пĕр кăмăлпа хавхаланса «Шумерлинский пионер» ятлă танк тума 39 пин тенкĕ укçа пухса пама пулчĕ. Пуху хыççăнах 7-мĕш класра вĕренекен пионерка Нина Майорова «Шумерлинский пионер» танк тума виçĕ пин тенкĕ укçа пырса пачĕ. 2-мĕш класра вĕренекен Атрашкин пионер икĕ пин тенкĕ пачĕ, пĕр тăван Максимовсем танк тума иккĕшĕ пилĕк пин тенкĕ пама пулчĕç.

Хĕрлĕ Çар фондне—тырă

КОМСОМОЛЬСКОЕ. Машинно-тракторнăй станцинче ĕçлекен тракторист Тукаев юлташ танксен «Тракторист Чувашии» колоннине тума 5.000 тенкĕ укçа тата Хĕрлĕ Çар фондне 12 пăт тырă пачĕ. Хăйĕнчен пример илме вăл ытти трактористсене те чĕнчĕ.

Н. Кириллов.

Совет Информаци Бюровĕнчен

Январĕн 20-мĕшĕнчи каçхи пĕлтерӳ

Январĕн 20-мĕшĕнче Воронеж фронтĕнчи войскăсем, противникăн çавăрса илнĕ гарнизонĕ хирĕç тăнине çĕнтерсе, **Острогожск** хулине тытса илнĕ.

Кăнтăр-хĕвеланăç фронтĕнче пирĕн войскăсем, наступлени туса пырса, **Белокуракино** ятлă район центрĕпе пысăк чугунçул станцине, **Беловодск** ятлă район центрне, **Даниловка, Городище, Большая Черниговка, Митякинская** ятлă халăх пурăнакан пысăк пунктсене тата **Чеботовка** ятлă чугунçул станцине тытса илнĕ.

Кăнтăр фронтĕнчи войскăсем татăклăн атакăласа **Пролетарская** хулипе пысăк чугунçул станцине тытса илнĕ.

Закавказье фронтĕнчи войскăсем вăйлăн çапăçнă хыççăн **Новинномысск** хулипе пысăк чугунçул станцине, **Икон-Халк** ятлă район центрне, **Эркен-Шахар** ятлă чугунçул станцине, **Эркен-Халк, Клычевский** ятлă халăх пурăнакан пунктсене т. ыт. те тытса илнĕ.

* * *

Январĕн 19-мĕшĕнче пирĕн авиаци чаçĕсем фронтăн тĕрлĕ участокĕсенче войскăсемпе грузсем турттарса пыракан 120 автомашинăна ытла пĕтерсе тăкнă е сиенленĕ, артиллерин 10 батарейине пусарса лартнă, боеприпассен складне сирпĕнтерсе янă, противникăн пехотине пĕр батальона çити сапаласа янă, пĕр пайне пĕтерсе тăкнă.

* * *

Сталинград районĕнче пирĕн войскăсем çавăрса илнĕ нимĕçсен фашистла войскисене пĕтерсе пынă. Хуларан хĕвеланăçнерехре Н-ски часть тактика енчен паха пулса тăракан пĕр высотăна тытса илсе унта çирĕпленсе ларнă. Хулара пирĕн чаçсем противникăн темиçе контратакине сирсе янă, 200—300 метр малалла кайнă, темиçе вуншар дзотпа блиндажа тытса илнĕ.

Пирĕн летчиксем аэродромсенче нимĕçсен 4 транспортнăй самолетне пĕтерсе тăкнă. Сывлăшри çапăçусенче противникăн 10 самолетне персе ӳкернĕ. Кунсăр пуçне, тăшманăн 3 самолетне пирĕн боецсем пехотнăй пăшалпа персе ӳкернĕ.

* * *

Кăнтăр фронтĕнче пирĕн войскăсем, тăшман хирĕç тăнине сирсе ярса, малалла кайнă. Вăйлăн çапăçнă хыççăн Н-ски соединенин чаçĕсем Пролетарская хулине тата халăх пурăнакан темиçе пункта тытса илнĕ. Çапăçу хирĕнче нимĕçсен салтакĕсемпе офицерĕсен темиçе çĕр вилли тата тĕрлĕ çар техники нумай выртса юлнă. Пирĕн Маныч шывĕ урлă каçнă чаçсем нимĕçсене халăх пурăнакан темиçе пунктран хăваласа кăларнă.

* * *

Кăнтăр-хĕвеланăç фронтĕнче пирĕн войскăсем ăнăçлăн малалла тапăнса пырса, халăх пурăнакан темиçе пункта йышăнса илнĕ. Горняцкий Рудник районĕнче Н-ски чаçăн боецĕсем 500 гитлеровеца ытла пĕтерсе тăкнă, тĕштырă хунă 2 пысăк склада тытса илнĕ. Тепĕр участокра пирĕн танкистсем Белокуракино ятлă пысăк чугунçул станцине тытса илнĕ тата Валуйкипе Старобельск хушшинчи чугунçула татнă. Трофейăсем нумай тытса илнĕ, вĕсене халĕ шута илеççĕ. Пирĕн тепĕр часть халăх пурăнакан пĕр пункт патĕнче пулнă çапăçусенче нимĕçсен 1.000 салтакĕпе офицерне ытла вĕлерсе пĕтернĕ.

* * *

Воронежран кăнтăртарахра пирĕн войскăсем пур еннелле те тапăнса пынă. Н-ски соединенин чаçĕсем тăшманăн хĕвеланăçнелле чакмалли çулĕсене пӳлсе лартнă та çавăрса илнĕ войскăсене пĕтерсе пынă. Халăх пурăнакан вуншар пункта тытса илнĕ. Тăшманăн 980 салтакĕпе офицерне тыткăна илнĕ. Çакăн пек трофейăсем тытса илнĕ: 93 оруди, çав шутра артиллерин 3 йывăр батарейине, 11 танк, боеприпассемпе продовольствин 14 складне, 11 радиостанци, 108 автомашина тата 7.046 ещĕк снаряд тытса илнĕ. Тепĕр енче Н-ски соединенин чаçĕсем 3.000 çынна ытла тыткăна илнĕ, 32 оруди, снарядсемпе минăсем питĕ нумай, çавăн пекех тата грузсем тиенĕ темиçе поезда тытса илнĕ. Валуйки — Уразово районĕнче противникăн бронепоездне тытса илнĕ. Пирĕн кавалеристсем халăх пурăнакан пĕр пунктра противникăн артиллери полкне пĕтĕм техникипе пĕрлех тыткăна илнĕ.

* * *

Çурçĕр Кавказра совет войскисем, тăшман хирĕç тăнине сирсе ярса, малалла кайнă, халăх пурăнакан вуншар пункта тытса илнĕ. Туллимар даннăйсем тăрăх, 1.000 гитлеровеца çити пĕтерсе тăкнă, нимĕçсен 460 салтакĕпе офицерне тыткăна илнĕ. Çакăн пек трофейăсем тытса илнĕ: 100 оруди ытла, вăл шутра нимĕçсен пĕр артиллери полкĕн пур орудийĕсене те, 200 пулемет ытла, 65 миномет, 50 пин снаряд, 280 автомашина тата продовольствин 8 складне тытса илнĕ. Фролов юлташ командир пулса тăракан чаçăн боецĕсем пĕр юханшыв урлă каçнă та халăх пурăнакан пысăк пункта тытса илнĕ. Противникăн пехотине пĕр батальона çити вĕлерсе пĕтернĕ, 5 танк тата пĕр бронемашина пĕтерсе тăкнă. Инçе перекен 65 орудие, боеприпассен 4 складне тата ытти тĕрлĕ трофейăсем те тытса илнĕ.

* * *

Ленинград облаçĕнче кĕрешекен отрядри партизансен пĕр ушкăнĕ нимĕçсен çар эшелонне ӳпĕнтерсе янă. Пĕр паровоз тата 16 вагон çĕмĕрĕлнĕ. Тепĕр отрядри партизансем 10 кун хушшинче противникăн 5 çар эшелонне крушени тунă. 4 паровоз, салтаксем ларса пыракан 7 вагон тата çар техникипе боеприпассем тиенĕ 16 платформа çĕмĕрĕлнĕ.

Январĕн 21-мĕшĕнчи ирхи пĕлтерӳ

Январĕн 21-мĕшĕ ыран тенĕ чух çĕрле пирĕн войскăсем **Сталинград** районĕнче, **Воронежран** кăнтăртарахра, **Çурçĕр Кавказра**, Анатри Дон тата **Çурçĕр Донец** районĕсенче, **Ладога** кӳллинчен кăнтăртарахра малтанхи еннеллех çапăçса пынă.

* * *

Сталинград районĕнче хуларан хĕвеланăçнерехре кĕрешекен Н-ски чаçăн боецĕсем противник оборонин вăйлă тĕреклĕтнĕ узелне тытса илнĕ. Çапăçу хирĕнче тăшманăн 300 виллине çити выртса юлнă. Нимĕçсен 96 салтакĕпе офицерне тыткăна илнĕ. Трофейăсем тытса илнĕ, вĕсен шутĕнче 7 танк, 13 оруди, 39 пулемет тата 2 радиостанци пур.

* * *

Кăнтăр фронтĕнче пирĕн войскăсем противник хирĕç тăнине сирсе ярса малалла тапăнса пынă. Нимĕçсем Порлетарская хулипе чугунçул станцине уйрăмах вăйлăн хӳтĕленĕ. Унта эсэсовецсен «Германия» ятлă полкĕ, нимĕçсен аркатса тăкнă чаçĕсен юлашкийĕсем, артиллерипе танксем нумай тата ултă кĕпçеллĕ минометсен 2 батарейи пулнă. Пролетарская хулишĕн виçĕ талăка яхăн кунĕн-çĕрĕн çапăçнă. Ĕнер пирĕн чаçсем хулана тата станцие кĕрсе кайнă та урамри çапăçусенче тăшмана аркатса тăкнă, унăн юлашкийĕсене Маныч урлă хăваласа янă. Тепĕр участокра Н-ски гвардейски часть малалла кайса халăх пурăнакан 2 пункта йышăнса илнĕ. Артиллери батарейине тата 9 пулемет тытса илнĕ. Тыткăна илнисем пур.

* * *

Кăнтăр-хĕвеланăç фронтĕнчи войскăсем çапăçса пырса малалла кайнă та халăх пурăнакан темиçе пункта тытса илнĕ. Пĕр участокра совет подразделенийĕсем 400 гитлеровеца пĕтерсе тăкнă тата 190 çынна тыткăна илнĕ. Н-ски гвардейски часть халăх пурăнакан 3 пункта йышăнса илнĕ, 3 оруди, 17 пулемет, 392 винтовка, 137.000 патрон, 4.000 снарядпа мина тытса илнĕ. Каменск хулине илнĕ вăхăтра пирĕннисем автомашинăсем тиенĕ 3 эшелона, çар пурлăхĕпе продовольстви склачĕсене, вагонсемпе паровозсем нумай тата ытти тĕрлĕ трофейăсем те тытса илнĕ.

* * *

Воронеж фронтĕнчи войскăсем наступлениллĕ операцисем туса пынă, вĕсен пĕр пайĕ тăшманăн çавăрса илнĕ дивизийĕсене йĕри-таврах хĕссе пынă. Н-ски часть противника хăваласа пырса 200 гитлеровеца ытла пĕтерсе тăкнă, тăшманăн 360 салтакĕпе офицерне тыткăна илнĕ. Пĕр танк, 4 противотанковăй оруди, çар грузĕсем тиенĕ 60 лав тата 10 мотоцикл тытса илнĕ. Тепĕр участокра кĕске вăхăт хушши çапăçнă хыççăн венгерецсен батальонĕн салтакĕсемпе офицерĕсем хăйсен хĕçпăшалĕсене пăрахнă та тыткăна парăннă.

* * *

Çурçĕр Кавказра пирĕн войскăсем противник хирĕç тăнине сирсе ярса халăх пурăнакан темиçе пункта тытса илнĕ. Н-ски гвардейски чаçăн боецĕсем юханшыв урлă каçнă та, нимĕçсен тылне кĕрсе кайса, вĕсене сасартăк атакăланă. Çапăçура противникăн 300 салтакĕпе офицерĕ ытла пĕтнĕ. 100 нимĕçе тыткăна илнĕ. Пирĕннисем 40 оруди, ултă кĕпçеллĕ 14 миномет, 180 пулемет тата ытти трофейăсем те тытса илнĕ.

* * *

Ставрополь партизанĕсен 3 отрячĕ, малалла тапăнса пыракан Хĕрлĕ Çарăн чаçĕсемпе çыхăнса кĕрешсе, Левокумски тата Алагирски районсенче нимĕçсен гарнизонĕсене вĕлерсе пĕтернĕ. Партизансем нимĕçсен 117 салтакĕпе офицерне вĕлернĕ, 87 салтакĕпе офицерне тыткăна илнĕ. 3 пулемет, 3 миномет, 214 винтовкăпа автомат, 74.000 патрон тытса илнĕ. Кунсăр пуçне, нимĕçсенчен вĕсем колхозсемпе халăхран çаратса илнĕ 3.720 пуç мăйракаллă выльăха, сурăхсен 47 кĕтĕвне, 317 лаша тата 80 трактор тытса илнĕ..

* * *

Франци патриочĕсем тăшмана хирĕç тăрассине кунсеренех вăйлатса пыраççĕ. Саннуа районĕнче ирĕклĕ стрелоксем нимĕç салтакĕсем ларса пынă поезда пенĕ. Лорионра ирĕклĕ стрелоксен ушкăнĕ нимĕçсен «Тодт» организацийĕн япала складне çунтарса янă. Ботюнпа Лан хушшинчи чугунçул çинче çар грузĕсем турттарса пыракан эшелона ӳпĕнтерсе янă. Крушение пула 40 вагон çĕмĕрĕлнĕ.

В. И. Ленин кунне республикăра паллă туни

В. И. Ленин вилнĕренпе XIX çул тултарнă ятпа пулнă траурлă чаплă лару

Ĕнер, январĕн 21-мĕшĕнче, Советсен çуртĕнче Владимир Ильич Ленин вилнĕренпе вунтăхăр çул тултарнă ятпа Шупашкар хулинчи парти, совет тата обществăллă организацисен траурлă чаплă ларăвĕ пулса иртрĕ.

Президиумра—ВКП(б) Обкомĕн секретарĕсем Чарыков, Белков, Ахазов, Андреев юлташсем, ЧАССР Верховный Совет президиумĕн председателĕ Андреева, ВКП(б) хула комитечĕн секретарĕ Романова юлташсем тата çар чаçĕсен представителĕсемпе хулари стахановецсем.

Лару тăвăллăн аллă çупса хисеплĕ президиума халăхсен çулпуçне, Хĕрлĕ Çарăн генийллĕ полководецне Сталин юлташа тата унăн боевой соратникĕсене: Молотов, Ворошилов, Каганович, Калинин, Андреев, Микоян, Жданов, Хрущев, Берия, Шверник, Маленков, Щербаков, Вознесенский юлташсене суйларĕ.

Вунтăхăр çул Ленинсăр, Ленин çулĕпе аслă Сталин ертсе пынипе темăпа ларура ВКП(б) Обкомĕн пропагандăпа агитаци енĕпе ĕçлекен секретарĕ М. Андреев юлташ доклад туса пачĕ.

Траурлă ларура пулнисем çав тери пысăк çĕкленӳпе Ленинăн аслă ĕçĕсене малалла илсе пыраканĕ, халăхсен юратнă çулпуçĕ тата аслă полководецĕ Сталин юлташ патне саламлă çыру яма йышăнчĕç.

Лару хыççăн унта пухăннисем «Ленин в 1918 году» ятлă кинофильм пăхрĕç

Районсенче

ВАРМАР, январĕн 21-мĕшĕ. **(Телефонпа).** Районри ĕççыннисем пирĕн аслă çулпуç Владимир Ильич Ленин вилнĕренпе 19 çул тултарнă куна паллă тăваççĕ. Агитаторсемпе вулавçăсем колхозниксемпе колхозницăсем хушшинче Ленин пурнăçĕпе ĕçĕсем çинчен докладсемпе калаçусем туса иртереççĕ. ВКП(б) райкомĕн пропагандăпа агитаци отделĕн заведующийĕ Григорьев юлташ «Красные Шептахи» колхозра «19 çул Ленинсăр, унăн çулĕпе» ятлă темă тăрăх доклад туса панă.

Паян каçхине район центрĕнче партипе совет организацийĕсен, предприятисенчи стахановецсен траурлă ларăвĕ пулать.

Танксем тума республикăра 46.288.000 тенкĕ пухнă

Республикăри колхозниксемпе колхозницăсем, трактористсемпе трактористкăсем хушшинче Хĕрлĕ Çар валли танксем тума укçа пухас ĕç пысăк çĕкленӳпе пырать. Январĕн 21-мĕшĕ тĕлне республикăра танксен «Колхозник Чувашии» колоннине тума 44.238.000 тенкĕ, «Тракторист Чувашии» колоннине тума 2.050.000 тенкĕ пухса Госбанкăн отделенийĕсене хывнă, пĕтĕмпе 46.288.000 тенкĕ пухнă.

Танксен «Колхозник Чувашии» колоннине тума укçа пухас ĕçре çак районсем малта пыраççĕ: Пăрачкав—3.171.000 тенкĕ, Улатăр—2.977.000 тенкĕ, Советски—2.562.000 тенкĕ, Шупашкар—2.427.000 тенкĕ, Вăрнар—2.057.000 тенкĕ, Чкаловски—2.000.000 тенкĕ пухнă.

Çак районсем юлса пыраççĕ: Шăмăршă—633,000 тенкĕ, Йĕпреç—921.000 тенкĕ, Октябрьски—937.000 тенкĕ, Хĕрлĕ Чутай — 980.000 тенкĕ тата Элĕк районĕ 995.000 тенкĕ пухнă.

Самолетсен „Комсомолец Чувашии“ эскадрильине тума 6 миллион тенкĕ пухнă

Республикăри комсомолецсемпе çамрăксем хушшинче самолетсен «Комсомолец Чувашии» эскадрильи валли укçа пухас ĕç малаллах пырать. Январĕн 21-мĕшĕ тĕлне пурĕ 6 миллион тенкĕ пухнă. Вăл шутран Чкаловски районра—750 пин тенкĕ, Вăрнар районĕнче—300 пин тенкĕ, Шăмăршă районĕнче—270 пин тенкĕ, Улатăр районĕнче—250 пин тенкĕ пухнă.

Анчах самолетсем тума укçа пухас ĕçре Кувакино, Йĕпреç, Канаш, Тăвай тата Шăхасан районĕсем юлса пыраççĕ. Вăл районсенчи комсомол комитечĕсен секретарĕсем çак ĕçе тивĕçлипе ертсе пымаççĕ.

* * *

КУКЕÇ. Хĕрлĕ Çар 25 çул тултарнине кĕтсе илме хатĕрленнĕ май, районри колхозсенче фронта пулăшас ĕç татах та вăйланчĕ. «Хĕрлĕ ялав» колхозри комсомолецсемпе çамрăксем самолетсен «Комсомолец Чувашии» эскадрильине тума укçа нумай хываççĕ. Комсомолăн колхозри пуçламăш организацийĕн секретарĕ П. Филимонов юлташ 2.000 тенкĕ, комсомолка Ф. Васильева—1.500 тенкĕ, А. Матвеева—1.000 тенкĕ пачĕç.

Колхозниксемпе колхозницăсем самолетсем тума укçаран панисĕр пуçне тыррăн та хываççĕ. Колхоз председателĕ В. Максимовпа бригадир А. Тимков, колхозниксем В. Федоров, Е. Никонов юлташсем хăйсен кашни çĕр ĕçкунĕнчен 5-шер килограмм тырă хывма килĕшрĕç. Я. Миронов, А. Миронова бригадирсем кашни çĕр ĕçкунĕнчен 3-шер килограмм хывма пулчĕç.

Д. СЕДОВ.

* * *

ОКТЯБРЬСКОЕ, январĕн 15-мĕшĕ. **(Телефонпа).** Районри комсомолецсемпе çамрăксем хушшинче самолетсен «Комсомолец Чувашии» эскадрильине тума укçа хывас ĕç сарăлсах пырать. Паянхи кун тĕлне пурĕ 204.185 тенкĕ хывнă.

Чăваш комсомолĕн ячĕпе тăракан самолетсем тума укçа хывас ĕçре Калинин ячĕпе тăракан колхозри çамрăксем малта пыраççĕ. Вĕсем кĕске вăхăт хушшинчех 22.000 тенкĕ пухса панă. Чапаев ячĕпе тăракан колхозри çамрăксем 12.000 тенкĕ пухнă.

Çак ĕç валли укçа хывнă çĕрте комсомолец-активистсем пример кăтартаççĕ. Маяковский ячĕпе тăракан колхозри комсомолец, отечественнăй вăрçă участникĕ Колесников юлташ 1.500 тенкĕ, «Волга» колхозри призывник Аванский — 1.500 тенкĕ, «Красная Чувашия» колхозри çамрăксем Кузьминпа Чупраков юлташсем 1000-шер тенкĕ панă.

Т. ЧУРМАКОВА,
ВЛКСМ райкомĕн секретарĕ.

* * *

КОМСОМОЛЬСКОЕ, январĕн 16-мĕшĕ. **(Телефонпа).** Чкаловски районри «РОКК» колхозри комсомолецсен чĕнĕвне йышăнса, районри çамрăксемпе хĕрачасем Чăваш комсомолĕ ячĕпе самолетсем тума укçа хываççĕ. «Майăн 1-мĕшĕ» колхоз çумĕнчи комсомол организацийĕн секретарĕ Малова, колхоз счетовочĕ А. Иванов юлташсем 2.000-шер тенкĕ хывнă. «Пахарь» колхозри комсомол организацийĕн секретарĕ П. Степанова, Молотов ячĕпе тăракан колхозри ферма заведующийĕ Никифорова, выльăхсене пăхакан колхозница-комсомолка Е. Степанова юлташсем те самолетсем тума 2.000-шер тенкĕ панă.

Пирĕн республикăпа Мари республики хушшинчи ăмăртăвăн итогĕсем çинчен

Ялхуçалăх ĕçĕсен тата выльăх-чĕрлĕх ĕрчетес ĕçсен государство планне лайăхрах тултарассишĕн пĕлтĕрхи çулăн пуçламĕшĕнче Чăваш тата Мари республикисем пĕр-пĕринпе социализмлă ăмăртăва тухрĕç. Çак ăмăртура пирĕн республика илнĕ обязательствăсем мĕнле пурнăçа кĕнине тĕрĕслес тĕлĕшпе пирĕн пата Мари республикин делегацийĕ килсе кайрĕ.

Тăванлă республикăн представителĕсем Чăваш республикинчи колхозсем выльăх-чĕрлĕх ĕрчетес тĕлĕшпе государство планне пурнăçлас ĕçре çитĕнӳсем тунине палăртрĕç. Выльăх-чĕрлĕх йышне ӳстермелли çулталăкри плана пирĕн республика мăйракаллă шултăра выльăхсем енĕпе 192,7 процент, сыснасем енĕпе 104,4 процент, сурăхсем енĕпе 101,6 процент тултарнă. Çулталăк хушшинче фермăсенчи мăйракаллă шултăра выльăхсем 44,9 процент чухлĕ, сыснасем 35,5 процент чухлĕ, сурăхсем 78,9 процент чухлĕ ӳснĕ. Выльăх-чĕрлĕх ĕрчетмелли плана 13 район пур тĕрлĕ выльăхсем енĕпе те пĕтĕмпех тултарнă. Выльăх-чĕрлĕх ĕрчетес тĕлĕшпе Мари АССР колхозĕсем тунă ĕçсен кăтартăвĕсем пирĕн республикăн кăтартăвĕсенчен чылай пĕчĕкрех.

Мари АССР делегацийĕ çавăн пекех пирĕн республика тырпул, йĕтĕн-кантăр тухăçлăхне ӳстерес тĕлĕшпе илнĕ обязательствăсене тултарнине те палăртрĕ. Республикăри чылай МТС-сем лайăх ĕçленине палăртрĕ.

Анчах социализмлă ăмăрту договорне тĕрĕслени çакна та кăтартрĕ: пирĕн республикăн нумай районĕсемпе колхозĕсем Мари республикипе ăмăртăва тухса илнĕ чылай обязательствăсене пурнăçлайман. Республикăри колхозсем пахча-çимĕçпе çĕрулмине илнĕ обязательствăсенчен сахалтарах туса илчĕç. Агротехника ĕçĕсем енĕпе илнĕ обязательствăсене те пурнăça кĕртеймен. Тракторпа тумалли ĕçсен çулталăкри планне МТС-сем пурте мар тултарнă.

Государствăна тырпул, аш-какай, пахча-çимĕç тата ытти продуктсем тăратмалли обязательствăсене вăхăтра тултарманни те чылай районсен ĕçĕнче пысăк çитменлĕх пулса тăрать. Мари республики, сăмахран, государствăна аш-какай тăратмалли плана пур секторсем енĕпе те 100,7 процент тултарнă. Пирĕн республика вара аш-какай памалли плана колхозлă сектор енĕпе çеç тултарнă.

Мари АССР представителĕсем çавăн пекех хăшпĕр колхозсенче выльăх-чĕрлĕхсене пăхас тĕлĕшпе пысăк çитменлĕхсем пуррине палăртрĕç. Сăмахран, Вăрнар районĕнчи «Первое мая», Киров, Молотов ячĕсемпе тăракан колхозсенче выльăх-чĕрлĕх усрамалли çурт-йĕрсене ăшă тытмалла туман, выльăх апачĕсене ферма заведующисен аллине паман, çамрăк выльăхсене пăхса усрамалли пӳлĕмсене йĕркелемен, фермăсенче ĕç йĕрки çук.

Ăмăртăва ертсе пырас ĕçре те пысăк çитменлĕхсем пур. Шупашкар районĕнчи «Молния», «Кормилец» колхозсенче, сăмахран социализмлă ăмăрту договорĕсене тĕрĕслемеççĕ. Республикăри уйрăм районсен ăмăрту договорĕсемпе обязательствисене те тĕрĕслесе тăман. Мари республикинчи ăмăртакан районсем хăйсен обязательствисем мĕнле пурнăçа кĕрсе пынине тăтăшах тĕрĕслесе тăраççĕ. Кунта çавăн пекех колхозсем те хăйсен обязательствисем мĕнле пурнăçа кĕрсе пынине пĕрмаях тĕрĕслеççĕ. Мари республикинчи чылай колхозсенче ăмăрту мĕнле пынине кăтартакан хăмасем пур.

Пирĕн республикăри колхозсем, вăрçă вăхăтĕнчи йывăрлăхсене сирсе пырса, иртнĕ çулхи ялхуçалăх ĕçĕсене, тĕпрен илсен, пурне те 1941 çултинчен лайăхрах тата хăвăртрах туса ирттерчĕç. Халĕ ĕнтĕ пирĕн задача çакă пулса тăрать: Мари АССР делегацийĕ палăртнă çитменлĕхсене хăвăрт пĕтерес пулать, иртнĕ çулта тунă çитĕнӳсене çирĕплетсе хăварас пулать, çапла майпа, тăванлă республикăсен ăмăртăвĕнче мала тухас пулать. Çакна тума пирĕн майсем çителĕклĕ. Хĕрлĕ Çар 25 çул тултарнине тивĕçлипе кĕтсе илессишĕн колхозсенче ăмăртăва анлăнрах сарса ямалла, государствăна çак кунсенчех тата пĕтĕмпех тырпул парса татмалла, вăрлăх фончĕсене пур культурăсем енĕпе те хывса хăвармалла, вăрлăхсене сортласа пĕтермелле.

Ĕçри хăвăртлăхсене ӳстерчĕç

ÇĔМĔРЛЕ. (Хамăр корр.). Тăван Хĕрлĕ Çар XXV çул тултарнине ĕçри çитĕнӳсемпе паллă тăвас тесе, комбинатри цехсемпе сменăсем тата уйрăм рабочисем ăмăртăва сарсах пыраççĕ. Кашни рабочи паянхи çитĕнĕве çирĕплетсе ыран тата ытларах продукци туса кăларма тăрăшать.

Декабрь уйăхĕнче Балашов юлташ ертсе пыракан цех лайăх результатсем кăтартнă. Цех коллективĕ январь уйăхĕнче ĕçри хăвăртлăхсене татах та ӳстерчĕ. Вунă кунхи графика вăл ытлашшипех тултарчĕ.

Данилов юлташ начальник пулса ĕçлекен цех та январьте хăйĕн ĕçне лайăхлатрĕ. Кашни рабочипе работница кунта задание ирттерсе тултарать. Комсомолкăсем В. Ивановăпа Климкина, коммунист Г. Димитриев, декабрь уйăхĕнчи заданисене 2-3 хут ирттерсе тултарнăскерсем, халĕ тата тухăçлăрах ĕçлени палăрать.

— Эпир Хĕрлĕ Çар XXV çул тултарнă уява хамăран ĕç нормисене 300—350 процентран кая мар тултарнипе кĕтсе илме пулатпăр,—теççĕ стахановецсем.

Çак кунсенче Гуменюк, Липатова тата Герасимова стахановкăсем, пĕр йышши заказа пурнăçланă çĕрте ĕçлесе, кашниех нормăсене 440—465 процент тултарса пычĕç.

Хĕрлĕ Çар воинĕсем туса пыракан çĕнтерӳсем рабочисене тата хастарлăрах ĕçлеме хавхалантараççĕ. Вĕсем фронтовиксене ытларах та ытларах продукци пама тăрăшаççĕ.

Графика пурнăçламаççĕ

КАНАШ, январĕн 21-мĕшĕ. (Телефонпа). Вырăнти удобренисене пухса хатĕрлес ĕçе районри хăшпĕр колхозсем пачах тытăнман. Районри çĕрĕç пайĕ колхозсенче çак ĕçе лайăхрах организацилеме тăрăшмасть. Колхозсене тислĕкпе ытти удобренисем пухса хатĕрлемелли графика палăртса панă та лăпланса ларнă, конкретно ертсе пымаççĕ. Хăшпĕр колхозсем, тĕслĕхрен, «Комбайн», «Хунав», «Броневик», «Красный путиловец» колхозсем вырăнти удобренисене пухма пачах тытăнман, уя тислĕк кăлармаççĕ. Çапла, уйăхлăхăн графикне район питех те начар пурнăçласа пырать. Уйăхлăхра 119.500 лав тислĕк кăлармалла пулсан, январĕн 21-мĕшĕ тĕлне районĕпе пурĕ те 45.686 лав çеç кăларнă, 2.800 центнер кĕл вырăнне 1.107 центнер çеç пухнă.

Çавăн пекех нумай колхозсем уйра юр тытса хăварас тĕлĕшпе те кая юлса пыраççĕ. Кăçал пурĕ 5 пин гектар çинче юр тытса хăвармалла, анчах халь 1.724 гектар çинче çеç тытса хăварнă.

Уйрăмах торф тата минераллă удобренисем хатĕрлес ĕç юлса пырать. Нумай колхозсем ку ĕçсене тума пачах тытăнман. Уйăхлăхра колхозсен хăйсен уйĕсене 19 пин тонна торф кăлармалла, халĕ пурĕ те 35 тонна çеç кăларнă.

Г. МИХАЙЛОВ.

Хĕрлĕ Çар фондне—тырă

СЕНТЕРВАРРИ. Шуршăлти Чкалов ячĕпе тăракан колхозăн членĕсем фронта тата ытларах пулăшас тесе Хĕрлĕ Çар фондне 200 пăт тырă хывրĕç. Колхозниксем хăйсенчен ытлашши тырра йăлтах Хĕрлĕ Çар фондне хываççĕ, тăшмана хăвăртрах пĕтерсе тăкма Хĕрлĕ Çара пулăшаççĕ. Колхоз председателĕ Громов юлташ Хĕрлĕ Çар фондне 10 пăт тырă хыврĕ. Григорьева, Иванова, Кузина колхозницăсем 9-шар пăт тырă пачĕç.

В. Челеверов.

ХĔРЛĔ ÇАР БОЕЦĔСЕНЕ—ПАРНЕСЕМ

ЕТĔРНЕ, январĕн 21-мĕшĕ. (Телефонпа). Хĕрлĕ Çар 25 çул тултарнă кун çывхарса килнĕ май, районри колхозниксемпе колхозницăсем фронтовиксем валли парнесем хатĕрлеме тытăнчĕç. Киров ячĕпе тăракан колхоз парне валли 100 килограмм какай, 15 хур, 6 килограмм çу уйăрнă. Хĕрлĕ Çар боецĕсене парнесем яма колхозниксемпе колхозницăсем те апат-çимĕçсемпе япаласем параççĕ. Буденный ячĕпе тăракан колхоз членĕсем 52 килограмм какай, 10 хур, 8 килограмм çу пухнă.

М. Князьков.

* * *

ВĂРМАР, январĕн 21-мĕшĕ. (Телефонпа). Районри колхозсенче Хĕрлĕ Çар командирĕсемпе боецĕсем валли уяв парнисем хатĕрлеççĕ. «Красная Горка» колхоз членĕсем пĕр центнер тулă çăнăхĕ, 20 килограмм какай, 5 килограмм çу уйăрнă. «Атнаш» колхоз членĕсем парне шучĕпе 10 килограмм какай, 5 килограмм пыл, 2 килограмм çу, махорка тата ытти япаласем те леçсе пачĕç.

В. Пульхеровский.

Вĕренӳ пахалăхне лайăхлатмалла

ÇĔМĔРЛЕ. (Хамăр корр.). Районри шкул коллективĕсем, вăрçă вăхăтĕнчи йывăрлăхсене çĕнтерсе пырса, 1942—43-мĕш вĕренӳ çулĕн малтанхи çурçулне начар мар результатсемпе вĕçлерĕç. Уйрăм классемпе шкулсенче вĕренӳ пахалăхне чылай лайăхлатнă; иртнĕ çулхипе танлаштарсан, отличниксемпе ударниксен йышĕ те ӳснĕ. Çакăнпа пĕрлех шкул тулашĕнче юлнă ачасене вĕренĕве явăçтарас тĕлĕшпе те хăшпĕр улшăнусем тунă. Октябрĕн 15-мĕшĕ хыççăн кăна 428 ачана вĕренĕве явăçтарнă. Молгачкино, Ворошиловски, Тăван, Егоркино, Коминтерновски т. ыт. шкулсем шкула çӳреме çул çитнĕ ачасене 100 проценчĕпех вĕренĕве явăçтарнă. Ку ĕçе Вăрман Тăван, Хутар, Анат Кăмаша, Пренеш, Савадеркино шкулĕсем те тивĕçлĕн туса пыраççĕ.

Уйрăм шкулсенче фронтовиксен ачисене пулăшма тăрăшаççĕ. Сăмахран, Вăрман Тăван, Егоркино, Хутар, Мăн Улхаш (пĕтĕмпе 9 шкулта) фронтовиксен ачисемпе фронт çывăхĕнчен куçса килнĕ ачасем валли ятарласах буфет тата вĕри апат çитерес ĕçе организациленĕ, 300 вĕренекене ăшă тумтирсемпе çăматăсем панă.

Вĕрентекенсемпе вĕренекенсем фронта пулăшас тĕлĕшпе те куллен ĕçлесе пыраççĕ. Иртнĕ кĕркунне вĕсем темиçе çĕршер килограмм шăлан çырли, пилеш, арăмути т. ыт. эмел курăкĕсене пуçтарса государствăна панă. Фронтовиксем валли ăшă тумтирсем, хаклă парнесем пухас ĕçе те шкул коллективĕсем куллен туса пыраççĕ.

Юлашки вăхăтра вĕренекенсем хушшинче танксен колоннине тата самолетсен эскадрильине тума укçа пухас ĕç сарăлса кайрĕ. Кĕске вăхăт хушшинчех, ку ĕç валли 60 пин тенкĕ ытла укçа пуçтарчĕç. Пуринчен ытларах ку ĕçе Пояндайкинăри туллимар вăтам шкулта вĕренекенсем активлăн хутшăнчĕç. Вĕсем танксен колоннине тума 10.030 тенкĕ пачĕç. Хулари 1-мĕш номерлĕ шкулта вĕренекенсем те 9 пин тенкĕ пухрĕç. Кунта вĕренекенсенчен чылайĕшĕсем 50—60 тенкĕ пачĕç. Çапла, сăмахран, Лиля Григорьева (7 класс), Тамара Горбаченко (9 класс), Николай Клячкин, Альбина Спиридонова (9 класс), Анатолий Ермишин кашниех 100-шер тенкĕ пачĕç.

Çак кунсенче Тăванри туллимар вăтам шкулта вĕренекенсен пухăвĕ пулса иртрĕ. Шкул коллективĕ танксен колоннине тума 39 пин тенкĕ укçа пуçтарса пама пулчĕ. 7-мĕш класра вĕренекен Нина Майорова, 3 пин тенкĕ пама çырăнса, укçине çитес вăхăтрах парса татма пулчĕ.

Анчах районри шкулсен ĕçĕнче çитменлĕхсем те пур. Пĕрремĕш çурçулти итогсем çакна çирĕплетсе параççĕ: уйрăм шкулсем вĕренӳ пахалăхне лайăхлатас тĕлĕшпе аван ĕçленипе пĕрлех, чылай çĕрте ку ĕç çителĕксĕр пырать. Уйрăмăнах вырăс чĕлхи, арифметика тата истори предмечĕсемпе вĕренӳ пахалăхĕ япăх. Хутарти вăтам шкултах, акă, 121 вĕренекен вырăс чĕлхипе ĕлкĕрсе пыраймаççĕ, Пренешри туллимар вăтам шкулти 7-мĕш класра вĕренӳре ĕлкĕрсе пырайманнисен хисепĕ 50 процентран та иртет, Мыслецри тата Анат Кăмашари шкулсенче—30 процентран иртет. Çакă вăл чăн малтанах учительсем уроксене çителĕксĕр хатĕрленсе ирттернинчен, вĕренекенсем хушшинче дисциплинăна япăхлатса янинчен тата социализмлă ăмăртăва сарса пыманнинчен килнĕ.

Çак уйăхăн 9—10-мĕшĕсенче пулса иртнĕ районри учительсен конференцийĕ, 1942—43-мĕш вĕренӳ çулĕн пĕрремĕш çурçулĕнчи итогсене пăхса тухса, çитменлĕхсене пĕтерес тĕлĕшпе конкретнăй мероприятисем йышăнчĕ. Çав мероприятисене кĕске вăхăт хушшинчех пурнăçласси кашни учительпе шкул директорĕн, комсомол тата пионер организацийĕсен хисеплĕ ĕçĕ пулса тăрать.

Хальхи вăхăтра, уйрăмах Хĕрлĕ Çар воинĕсем çĕнĕ çĕнтерӳсем тунă вăхăтра, кашни шкултах вĕренӳ пахалăхне лайăхлатмалла, фронта пулăшассине вăйлатса пымалла.

Х. ЛИСИН.

ПАРТИ ПУРНĂÇĔ

Парти йышне ӳстерессишĕн куллен ĕçлемелле

ТАВАЙ. Районри парторганизаци отчетпа суйлав пухăвĕ хыççăн парти ретне çĕнĕ çынсем илес енĕпе куллен ĕçлеме тытăнчĕ. Юлашки икĕ уйăх хушшинче ВКП(б) членне 3 çынна, ВКП(б) членĕн кандидатне 10 çынна илнĕ. Çак кунсенче тракторист Тимофей Сорокина ВКП(б) членĕн кандидатне илнĕ. Сорокин юлташ — машинно-тракторнăй станцинчи чи паллă стахановец. Вăл кăçал ЧТЗ тракторпа ĕçлесе планпа 450 гектар сухалас вырăнне 990 гектар сухаланă, 1.636 килограмм горючи перекетлесе хăварнă. Сорокин юлташ трактористсем хушшинче пысăк авторитетпа усă курать. Хăй ĕçлекен бригадăри трактористсем хушшинче час-часах политикăллă каласусем туса ирттерет, хаçатсем çинчен Совет Информаци Бюровĕ пĕлтернисене тата радио тăрăх панă çĕнĕ хыпарсене вуласа, ăнлантарса парать. Вăл хăйĕн паха примерĕпе ытти трактористсене стахановла ĕçлеме мобилизацилет. Тимофей Сорокин танксен «Тракторист Чувашии» колоннине тума 2.000 тенкĕ панă, «Тракторист Янтиковской МТС» ятлă самолетсем тума 10.000 тенкĕ пачĕ.

Фекла Васильева хутла икĕ çул кăна вĕреннĕ. Çăлпуç ялсовет председателĕ пулса, хăйĕн ĕçне тивĕçлипе туса пырать. Ялсовет укçа-тенкĕ пухас тĕлĕшпе районра малти вырăнта тăрать, 1942 çулхи 4-мĕш квартал планне 110 процент тултарнă. Çăлпуçĕнчи Киров ячĕпе тăракан колхоз государство умĕнчи парăмсене вăхăтра парса татрĕ. Халĕ колхозра кăçалхи вăйлă тырпулшăн тимлĕн кĕрешеççĕ. Вырăнти удобренисене турттарас ĕçре кулленех 10 лаша ĕçлет. Вăрлăхсене сортлама та уйрăм звено уйăрнă.

Парти ретне отечественнăй вăрçăран аманса таврăннă красноармеецсем те кĕреççĕ. Вĕсем хăйсен пурнăçне большевиксен парти пурнăçĕпе çыхăнтарса, тылра геройла ĕçлесе фронта пулăшаççĕ. И. Д. Димитриев юлташ хăйĕн суранне пăхмасăрах «КИМ» колхозра кладовщик пулса ĕçлет. Çавăн пекех О. Совин юлташ та Кармалти «Комсомолец» колхоз председателĕ пулса хăйĕн обязанноçне чыслăн пурнăçласа пырать. Колхозниксем хушшинче вăл политикăллă-массăллă ĕçе кулленех туса пырать.

Çак вăхăтрах парти ретне илес ĕçре çитменлĕхсем те сахал мар-ха. Партин хăшпĕр пуçламĕш организацийĕсем масса хушшинче политикăллă ĕçе çителĕксĕр туса пыраççĕ, партире тăман актив хушшинче начар ĕçлеççĕ. Лапкассинчи «Çăлтăр» колхоз çумĕнчи парторганизаци районра чи йышлă организаци шутланать. Анчах вăл организацире юлашки икĕ-виçĕ уйăх хушшинче пĕр пуху та пулман. Парторганизаци колхозра политикăллă-массăллă ĕçе кирлĕ пек йĕркелемен. Кунта парти ретне çĕнĕ çынсене илес енĕпе пачах ĕçлемеççĕ. Çулталăкра пĕр çынна та парти ретне илмен. Парторганизаци секретарĕ П. Васильев юлташ ку ыйтупа пачах ĕçлемест.

Колхозра ялхуçалăх ĕçĕсем кая юлса пыни те çавнах кăтартса парать. Колхоз ку таринччен авăн çапса пĕтермен. Куллен 10—12 гектар çапас вырăнне 1—1,5 гектар кăна çапаççĕ. Колхозниксем ĕçе 11—12 сехетре тухса 4—5 сехетре кĕреççĕ. Вăрлăхсене хывас плана уйрăм культурăсем енĕпе 50—60 процент çеç тултарнă. Ялхуçалăх машинисене юсассине организацилемен. Колхозниксемпе колхозницăсем хушшинче социализмлă ăмăрту пуçарса яман.

Парти йышне ӳстерессипе Енĕш Нăрвашри «Красная Чувашия» тата Тăвайĕнчи Шмидт ячĕпе тăракан колхозсенчи парторганизацисем те япăх ĕçлеççĕ. Ку организацисем 6—7 уйăх хушшинче пĕр çынна та парти ретне илмен. Çав вăхăтрах кандидат стажĕ тухнă çынсем нумай.

Кашни пуçламĕш парторганизацин чи лайăх çынсене парти ретне илес енĕпе куллен ĕçлесе пымалла.

В. ИЛЬИН.

Комсомол ретне кĕреççĕ

КОМСОМОЛЬСКОЕ. Районри малта пыракан çамрăксем ленинла-сталинла комсомол ретне кĕреççĕ. Нумай пулмасть «Дуброво» колхозри И. Агафонов, П. Васильев, А. Димитриев, «Большевик» колхозри Самарин, «Красный Борец» колхоз членĕ, фронтран аманса таврăннă красноармеец П. Петров комсомол ретне кĕчĕç. Çавăн пекех комсомол ретне хирти Явăшри туллимар вăтам шкулта вĕренекенсем Н. Дунаев, А. Борисов, А. Тарасова, А. Андреев, Р. Григорьева, Г. Демина кĕнĕ.

Ленин хулинче—праздник

ЛЕНИНГРАД, январĕн 20-мĕшĕ. (ТАСС). Ленин хулинчи заводсемпе фабрикăсенче халăх халиччен пулман пек çĕкленсе кайнă. Ленинград блокадине татнă Хĕрлĕ Çарăн çĕнтерĕвĕсем рабочисен, инженерсен, çав паттăр хулара пурăнакан пур çынсен те вăйĕсене вуншар хут ӳстерсе ячĕç.

Ленинград çыннисем Хĕрлĕ Çар 25 çул тултарнă ятпа илнĕ обязательствăсене халĕ тепĕр хут пăхса тухаççĕ. Çĕршер рабочисемпе работницăсем Хĕрлĕ Çара хăйсен вăйне, пурнăçне шеллемесĕр пулăшнин çĕнĕ тĕслĕхĕсене кăтартаççĕ.

Предприятисенче Хĕрлĕ Çар питех те чаплă çĕнĕ çĕнтерӳ тунă ятпа пухнă митингсем питĕ хавасلăн тата пысăк çĕкленӳпе иртеççĕ.

Цофин юлташ директор пулса тăракан заводри вата слесарь Федор Иванович Пензин заводри митингра çапла каланă:

— Эпир мĕн тери савăннине каласа пама сăмах та çитерес çук. Пирĕн пĕтĕм çĕршыв кĕтнĕ ĕç пулса тăчĕ. Блокадăна татнă. Пĕтĕм чунтан-чĕререн аслă Сталина тав тăватпăр, Хĕрлĕ Çара тата Ленинградпа Волхов фронтĕнчи мĕнпур боецсемпе командирсене тав тăватпăр. Пирĕн обязанность — пирĕн тăван çĕршыва хӳтĕлекенсене тата ытларах пулăшасси, хĕçпăшалсене кунран кун ытларах та ытларах кăларса пырасси пулса тăрать.

— Аслă Сталинăн сăмахĕсем пурнăçа кĕчĕç, — тенĕ Трескин юлташ: — пирĕн урамра та праздник çитрĕ. Нимĕçсене пирĕн тăван çĕршывран пĕр çын юлмиччен хăваласа ярас вăхăт инçе юлмарĕ ĕнтĕ,—тенĕ.

ÇАМРĂКСЕМ ЙĔЛТĔРПЕ ЯРĂНМА ВĔРЕНЕÇÇĔ

КАЛИНИНО. Комсомолецсемпе **çамрăксене** çар ĕçне вĕрентесси **комсомолăн** пуçламĕш организацийĕсен тĕп задачи пулса тăрать. Кашни комсомолец, кашни çамрăк тăван çĕршывăн ирĕклĕхĕпе чысĕшĕн кĕрешĕве тухма хатĕр тăмалла. Çак тĕп задачăна куллен пурнăçласа пырса, районри колхозсенчи комсомол организацийĕсем хăйсен организациллĕ ĕçне лайăхлатрĕç. Вĕсем çамрăксене йĕлтĕрпе ярăнма вĕрентес ĕçе, физкультурăпа спорт ĕçне вăйлатрĕç. Шкулсенчи тата колхозсенчи комсомол организацийĕсенчи çĕршер çамрăксем Хĕрлĕ Çар 25 çул тултарнă куна оборона значокĕсен нормисене панипе кĕтсе илеççĕ.

Уйкас Юнтапари «Новая жизнь» колхоз çумĕнчи комсомол организацийĕн секретарĕ Саватий Иванов юлташ 45 çамрăка виçĕ командăна уйăрса чăрмавлă вырăнсенче йĕлтĕрпе ярăнма вĕрентнĕ. Çамрăксем пурте ГТО значокĕн хĕллехи нормине вĕреннĕ, йĕлтĕрпе ярăнма лайăх вĕренсе çитнĕ.

Кушар Юнтапари Каганович ячĕпе тăракан колхозри комсомол организацийĕ те (секретарĕ Архипов юлташ) ялти çамрăксем хушшинче физкультурăпа спорт ĕçне лайăх организациленĕ. Колхозри пур çамрăксем те йĕлтĕрпе ярăнма лайăх пĕлеççĕ. Комсомол организацийĕ ертсе пынипе çамрăксем йĕлтĕрпе походсем туса ирттереççĕ, хăйсен сывлăхĕпе пĕлӳлĕхне çирĕплетсе Хĕрлĕ Çар ретне тăма хатĕрленеççĕ.

Çавăн пекех Хурапырти «КИМ» колхозри комсомол организацийĕ те ялти 30 çамрăка йĕлтĕрпе ярăнма вĕрентнĕ. Мăн Явăш вăтам шкулĕн военрукĕ Г. Гурьев юлташ, шкулта вĕренекен кашни çамрăка Хĕрлĕ Çар ретне тăма тивĕçлĕ тăвас тесе физкультурăпа спорт ĕçне лайăх йĕркелесе пырать, çар ĕçне тимлĕн вĕрентет. Хĕле кĕнĕренпе вăл 112 çамрăка йĕлтĕрпе çӳреме вĕрентнĕ.

Районри комсомол организацийĕ 1925 çулта çуралнă çамрăксене пурне те йĕлтĕрпе çӳреме 20 сехетлĕ программа тăрăх вĕрентсе кăларнă. Хĕрлĕ Çар ретне тăма, çар ĕçне те, йĕлтĕрпе çӳреме те тĕплĕн вĕрентсе хатĕрленĕ.

В. ГОРШКОВ,
Калинино районĕнчи
физкультурăпа спорт
инспекторĕ.

Писатель-фронтовикăн творчествăллă отчечĕ

Январĕн 20-мĕшĕнче Чăваш Совет Писателĕсен Союзĕнче ăшă тĕлпулу пулса иртрĕ: Шупашкара кĕске вăхăта килнĕ писатель-фронтовик Л. Я. Агаков фронтра çырнă повĕçĕпе тата калавĕсемпе паллаштарчĕ.

Малтанхи вăхăтра Агаков рота командирĕ пулнă, халĕ вăл дивизи хаçачĕн секретарĕ пулса ĕçлет. Çулталăк ытларах вăхăт хушшинче Агаков пайтах хĕрӳ çапăçусенче пулса курнă. Вăл вуншар фельетонсемпе очерксем çырнă, вĕсем пурте дивизи хаçатĕнче вырăсла пичетленсе пынă. Çак хушăрах Агаков чăвашсен илемлĕ литературине пуянлатас тĕлĕшпе те ĕçленĕ: хĕрӳ çапăçусем пынă хушăра вăл кашни минутă ирĕк вăхăтпа усă курса, «Партизан Мурат» ятлă повесть тата вунă ытла калав çырнă. Çак япаласенче пуринче те вăл совет боецĕсен паттăрлăхне, тăван çĕршыва нимĕç оккупанчĕсенчен пĕтĕмĕшпех тасатассишĕн вĕсем вилĕмрен хăрамасăр çапăçнине кăтартса парать. Агаковăн произведенисене Чăвашгосиздат кăçал виçĕ уйрăм кĕнекепе пичетлесе кăларать.

Тĕлпулура пулнă писательсем, художниксем, артистсем Агаковăн произведенийĕсене тивĕçлĕн хакларĕç, писатель-фронтовика малашне те ăнăçлăн ĕçлеме сунчĕç.

Ответлă редактор В. Я. ЯКОВЛЕВ.

Заводу требуются:

инженеры-технологи и техники-технологи по холодной обработке металла, конструктора, чертежники, бухгалтера, снабженческие и складские работники, художник.

Требуются рабочие следующих квалификаций: токари револьверщики, фрезеровщики, строгальщики, шлифовщики, автоматчики, волочильщики, термисты, электро-монтеры, слаботочники, телефонистки, браковщики, ящечники, упаковщики, слесаря-инструментальщики, слесаря по ремонту, автослесаря, шоферы, резчики металла, жестянщики, шорники-смазчики, плотники, столяры, каменщики, штукатуры, печники, кровельщики, истопники, дворники, подсобные рабочие, уборщицы, курьеры, возчики, грузчики (возчики и грузчики обеспечиваются общежитием и теплой спецодеждой).

Срочно требуются ассинизаторы (оплата по соглашению, предоставляется общежитие).

Принимаются ученики от 14 лет. За время обучения ученики получают оплату в размере 150—200 руб. и норму снабжения по категории рабочих.

Требуются вахтеры и пожарные работники (мужчины и женщины). Предоставляется общежитие.

Обращаться: ул. Карла Маркса, 80. Бюро пропусков, от 11 до 3 часов дня.

Считать недействительной круглую каучуковую печать Цивильского Райзо в связи с ее пропажей.

1943 çулхи январĕн 11-мĕшĕнче çакăн пек штамп çухалнă: «Чувашмедснаб» расчетный счет № 150/1544, Чувашская контора Госбанка г. Чебоксары.

Штампа тупакана ăна çак адреспа пама ыйтатпăр: Шупашкар хули, Ленин ур., 7.

Чувашмедснаб.

Шупашкар Горсовечĕн Финанс отделĕ учреждениемпе предприятисен тата организацисен главнăй (старши) бухгалтерĕсене çакăн çинчен астутарать:

1. Рабочисемпе служащисенчен 1942 çулхи IV-мĕш кварталта налогсем тытса юлни çинчен квартальри отчета тăратма васкамалла (фор. № 47-а).

2. Çуртсенчен илмелли налога тата çĕр рентине 1943 çулта мĕн чухлĕ илмеллине шутласа памалла.

3. Учрежденисен çурчĕсемпе коммунальнăй çуртсен коменданчĕсемпе управленийĕсен, налог учечĕн карточкисене тăратманнисен, вĕсене виçĕ кун хушшинче тăратмалла, çав срокра тăратмасан штраф тӳлеттеретпĕр.

Шупашкар Горсовечĕн Финанс отделĕ.

Тури Атăл Пароходствин Сура агентстви январĕн 1-мĕшĕнчен пуçласа февралĕн 10-мĕшĕччен организацисемпе Сурапа Атăл тăрăх 1943 çулта пысăк хăвăртлăхпа тата вăтам хăвăртлăхпа грузсем турттарма тата сулăсем юхтарма договорсем тăвать.

Организацисен договор тума çав срокра пымалла. Договор тунисен грузĕсене чи малтан турттараççĕ.

Адрес: Улатăр, Старо-Базарнăй площадь, 29-мĕш номерлĕ çурт.

Сура агентстви.

Главаптекоуправленин Чăваш республикинчи отдел пайĕ халăха çакăн çинчен пĕлтерет: хулари пур аптекăсенче те тата санитари гигиенин магазинĕсенче халăха кĕçĕпе чирлесен сĕрмелли флемингс шĕвекне кирек мĕн чухлĕ те сутать, çав шĕвеке илме савăт илсе пымалла.

Чăвашаптекоуправленийĕ.

РЕДАКЦИ АДРЕСĔ: г. Чебоксары, ул. Володарского, 5. Дом печати. ТЕЛЕФОНСЕМ: редакторăн — 0—67, редакци секретарĕн — 4—26, промышленность пайĕн —3—99, ялхуçалăх пайĕн — 5—31, издательство конторин — 0—23.

НТ 922 Типография №, Управления полиграф промышленности при СНК ЧАССР. Заказ № 2 Ф. 6. 58. 84 п.